

Greve Kommune
Signe Meredin Villadsen
Rådhusholmen 10
2670 Greve

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02881-4
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
22-04-2024

**Dispensation til ændret anvendelse og udstykning af
beboelsesejendom inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. nr. 3d,
Hundige By, Kildebrønde, Greve Kommune**

Afslag til indretning af daginstitution, mv.

Ansøgning

Du har den 26. marts 2024, på vegne af Greve Kommune, fremsendt endelig ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at ændre anvendelse af en beboelsesejendom samt foretage udstykning af bygningerne inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 3d, Hundige By, Kildebrønde, Hundige Strandvej 37, 2670 Greve, i Greve Kommune.

Afgørelser

Kystdirektoratet giver **dispensation** efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til ændret anvendelse af boligen til foreningsaktiviteter, samt til udstykning.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Kystdirektoratet meddeler samtidigt **afslag** efter naturbeskyttelsesloven til ændret anvendelse af boligen til daginstitution og lignende formål.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nr. 3d, Hundige By, Kildebrønne er beliggende på Hundige Strandvej 37, 2670 Greve, i Greve Kommune. Ejendommen ligger inden for en konkret fastlagt, reduceret strandbeskyttelseslinje landværts Greve Marina. Ejendommen er en del af Hundigeparken, der er fredet ved kendelser i 1954 og 1958. Ejendommen er noteret som beboelsesejendom i landzone.

Figur 1. Grundkort. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Ejendommen er markeret med en rød prik.

Ejendommen er bebygget med en bolig, Villa Sitka, der jf. oplysninger i BBR er opført i 1925 med et bebygget areal på 98 m², der er indrettet til bolig i stueetagen, 35 m² udnyttet tagetage for et samlet boligareal på 133 m². Der er endvidere noteret en garage på 56 m².

Figur 2, ortofoto 2023, hvor boligen ses beliggende ved den røde prik.

Ejendommen er oprindeligt opført som sommerbolig. Bolig og udhus er i 2018 tildelt status som bevaringsværdig i SAVE systemet.

Greve Kommune har, som ejer af ejendommen, den 8. november 2023 ansøgt om at ændre anvendelsen fra beboelsesejendom til et kulturelt samlingssted for foreninger i området. Baggrunden for ansøgningen er, at der er et konkret ønske fra to foreninger i lokalområdet om at overtage bygningerne, sætte dem i stand, og anvende dem som foreningshus for kunst, kultur, natur og sundhed. Kommunen har oplyst, at ejendommen er i forfald og ikke har været beboet siden 2015.

Greve Kommune og Kystdirektoratet har den 26. februar 2024 afholdt møde om ansøgningen. På baggrund af mødet blev der den 26. marts 2024 fremsendt redigeret ansøgningsmateriale.

Af ansøgningen fremgår blandt andet:

Villa Sitka er en bevaringsværdig bygning, som har stor betydning for kulturarven i Greve Kommune. Bygningen ligger i den bynære Hundigepark, som er et parkområde beliggende "bagved" Greve Marina og Køge Bugt Strandpark, omgivet af byens boligkvarterer.

Villa Sitka ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15. Greve Kommune ønsker at overdrage bygningen til en forening, der kan varetage vedligeholdelsen og anvende bygningen til formål, der styrker stedet som et rekreativt mødested for kommunens borgere.

Bygningen har de senere år været ubeboet og trænger til en gennemgribende renovering og vedligeholdelse.

På den baggrund søger Greve Kommune om dispensation efter naturbeskyttelseslovens §65, stk. 1 til udstykning af den grund bygningen ligger på samt ændret anvendelse fra bolig- til foreningsformål.

Bygningens beliggenhed

Villa Sitka ligger som nævnt i den bynære Hundigepark, som er et parkområde beliggende "bagved" Greve Marina og Køge Bugt Strandpark, omgivet af byens boligkvarterer (se kortbilag 1). Hundigeparken består af arealer fordelt på begge sider af Hundige Strandvej. Parken ligger i gåafstand til Hundige Station via en stiforbindelse, og dermed er det også nemt at komme til parken med offentlig transport.

Greve Kommune købte ved årsskiftet 2013/2014 Hundigeparken. Inden da var parken ejet af Københavns Kommune. Formålet med parken har alle dage været at sikre borgerne grønne, rekreative arealer. Parken har karakter af tæt bevokset skov med enkelte lysninger, og den er fredet, hvorfor der ikke kan ske ændringer i tilstanden.

Der er således ikke tale om et kystlandskab i almindelig forstand, men derimod om et centralt bynært rekreativt område.

Ændret anvendelse af bygningen

Kommunen har gennemført en inddragelsesproces, hvor alle borgere, foreninger og aktører har kunnet byde ind med deres idéer og finde et fælles visionsgrundlag for Villa Sitka, dens renovering og anvendelse.

To foreninger har udarbejdet deres visioner for, hvordan der kan skabes liv i Villa Sitka. Fælles for de to foreninger er, at de ønsker at istandsætte Villa Sitka i sin oprindelige form og bruge huset som ramme for primært foreningsdrevne aktiviteter for borgerne i og omkring huset.

De vil begge skabe et mødested for greveborgerne med fokus på kultur, kunst og natur. De vil begge bevare Villa Sitka som en kulturhistorisk perle og vil restaurere huset med respekt for, at villaen er bevaringsværdig.

Selvom der er tale om en anden anvendelse end beboelse, er der ikke tale om anvendelser, som medfører, at arealer kommer til at fremstå med et ændret præg.

De anvendelser de to foreninger foreslår, vil i meget høj grad understøtte borgernes nuværende brug af parken som et bynært parkområde.

Selvom kommunen ønsker at frasælge bygningen, vil der efter ejerskiftet fortsat være tale om anvendelser, der er rettet mod borgerne i bred forstand. Dertil kommer, at selve bygningen vil blive tilgængelig for borgerne, hvilket ikke er tilfældet med den nuværende anvendelse til beboelse. Bygningens størrelse vil desuden begrænse antallet af borgere, der kan bruge stedet samtidigt, så der ikke vil være tale om en øget belastning af området set i forhold til i dag.

Uanset hvilken forening der køber grunden, så vil der være tale om anvendelser, der understøtter den nuværende anvendelsen som bypark samt parkens natur.

Anvendelser foreningerne foreslår:

- a) Kreativt kunstnermiljø til en fast tilknyttet kunstnergruppe
- b) Foreningsaktiviteter (spilledag, yoga ude og inde, naturoplevelser, billedkunst)
- c) Udlejning til foreninger, greveborgere og virksomheder
- d) Toilet til gæster
- e) Jordvarmeanlæg
- f) Besøg af skovbørnehaver
- g) Sommerferieaktiviteter for skolebørn
- h) Socialt og kulturelt samlingssted til hverdag og fest
- i) Udlejning til private fester, som fx bryllupper med opstilling af telt over sommeren

- j) Gæster kan få tilbudt kaffe
- k) Branchekoden "anden restaurationsvirksomhed"
- l) Udebørnehave

Udstykning af bygningen

Behovet for udstykning udspringer af ønsket om at sælge Villa Sitka, og samtidigt give den kommende ejer mulighed for at arbejde på bygningen inden for egen matrikel. Der er derfor ikke tale om en udstykning, som er stor nok til, at der kan placeres nye bygninger på grunden. Greve Kommune foreslår en udstykning, der principielt kunne være som vist på kortbilag 2. Den viste udstykning er på 2.150 m², hvoraf ca. 1.200 m² er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Den konkrete afgrænsning kan om nødvendigt tilpasses, så størrelsen og fordelingen af areal hhv. med og uden strandbeskyttelse yderligere optimeres.

En af foreningerne har således foreslået en udstykning svarende til soklen plus en meter på alle sider. En udstykning bør efter kommunens vurdering som minimum medtage vejadgang, som sker fra den del af matriklen, som ikke er omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

Den konkrete afgrænsning af det udstykkede område vil således være styrende for udstrækningen af det område, der er i spil i forhold til de ønskede anvendelser. Greve Kommune indgår gerne i en dialog med Kystdirektoratet om den konkrete afgrænsning af matriklen.

Afslutningsvis er Greve Kommune af den opfattelse, at der undtagelsesvis kan gives dispensation til det ansøgte. Dels da bygningen er beliggende i et bynært parkområde, "bagved" Greve Marina og Køge Bugt Strandpark, og omgivet af byens boligkvarterer. Bygningen i sig selv er derfor ikke en integreret del af kystlandskabet, og dermed er det opfattelsen, at en dispensation ikke vil medføre en påvirkning af den åbne kyst, eller en påvirkning af den eksisterende natur og oplevelsesværdi i parken. Bygningen er desuden bevaringsværdig og af historisk værdi for området, hvilket måske er baggrunden for at Villa Sitka i sin tid blev omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Den ønskede anvendelse støtter op om parken som mødested for greveborgerne med fokus på kultur, kunst og natur. Samtidig vil en udstykning være styrende for udstrækningen af det område, der er i spil i forhold til de ønskede anvendelser.

Af tidligere dialog med kommunen på baggrund af materiale fremsendt i efteråret 2023 fremgår endvidere:

Lokalplan

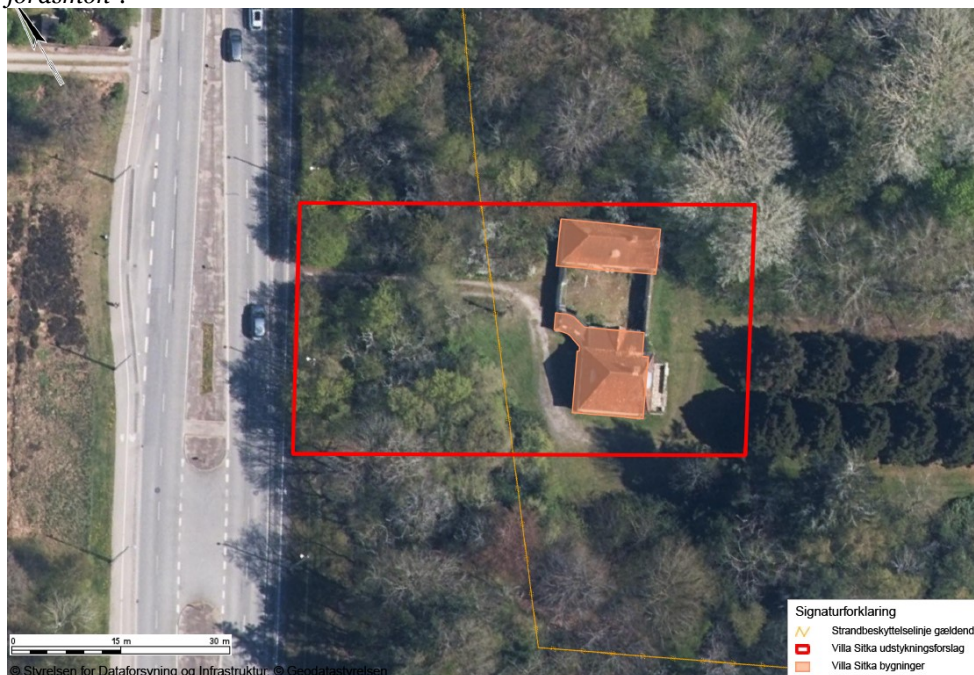
Lokalplan nr. 12.50 for strandvejsområdet i Hundige, Greve, Mosede og Karlslunde har udpeget Villa Sitka som bevaringsværdig. Se *20_9731652_1694157291547.pdf (plandata.dk) s. 33 og s. 90. Villa Sitka er SAVE-registreret i 2018, se bevaringsværdier-langs-strandvejen-i-greve-kommune.pdf s. 16.

Det vil sige, at det kun er muligt at få byggetilladelse til at restaurere Villa Sitka, og altså ikke lave udvidelse, eller på anden måde ændre udtrykket af bygningen.

Fredning

Hundigeparken, hvor Villa Sitka ligger i, er fredet. Dette betyder, at tilstanden ikke må forandres. I fredningsdokumentet står der, at der ikke må anbringes "boder, skure eller andre indretninger, der kan virke mispriedende, og som ikke er nødvendige for arealernes benyttelse", "at foretage nogen beplantning af arealerne udover vedligeholdelse af den

eksisterende og at foretage afgravning, påfyldning eller opløjning af det naturlige jordsmonn”.

Figur 4, udstykningsforslag, fra ansøgningen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 143, Vestamager og havet syd for) ligger ca. 9 km mod øst.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til området, samt at den ændrede anvendelse sker på et område, der i forvejen anvendes intensivt rekreativt. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse

Ændret anvendelse af en eksisterende bebyggelse kan udgøre en tilstandsændring og kan som sådan kræve dispensation efter strandbeskyttelseslinjen, selvom den ændrede anvendelse ikke medfører væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtræden. I overensstemmelse med den administrative praksis kan ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse udgøre en tilstandsændring, når der er tale om en anden og for naturen mere belastende anvendelse.

Ændret anvendelse af bygninger vil typisk være forbundet med visse ydre ændringer af bebyggelsen, herunder nye døre, vinduer mv. Men også selv om der ikke sker sådanne ændringer, vil ændret anvendelse, f.eks. fra udhusformål til beboelse, kunne udgøre en tilstandsændring, der forudsætter dispensation. Afgørende er, om den ændrede anvendelse – på kortere eller længere sigt, evt. i forbindelse med udlejning eller ejerskifte – må antages at ville medføre en for naturen mere belastende anvendelse.

Kystdirektoratet finder, efter en konkret vurdering, at den ændrede anvendelse af ejendommen fra beboelse til foreningshus, café, børnehave, udlejning til private, mv. udgør en sådan tilstandsændring, der forudsætter dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der er lagt vægt på, at der ved den ændrede anvendelse forventes væsentligt flere besøgende i ejendommens bebyggelse i forbindelse med afholdelse af såvel private som offentlige arrangementer, end der er ved anvendelse som almindelig beboelsesejendom.

Om der kan meddeles dispensation

Kystdirektoratet finder, at ejendommens beliggenhed i tilknytning til betydelig bymæssig bebyggelse, landværts og i umiddelbar nærhed til Greve Marina, medfører at der allerede er en betydelig belastning i området som følge af den eksisterende rekreative anvendelse af Hundigeparken og de bynære strandarealer.

Efter en samlet vurdering af det i ansøgningen oplyste, de faktiske forhold på stedet samt den betydelige rekreative anvendelse, der uanset en ændret anvendelse af Villa Sitka vil være i området, er det Kystdirektoratets vurdering at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation for så vidt angår de nævnte foreningsaktiviteter, der vil komme en bred kreds af brugere i området til gavn. Det er indgået i vurderingen, at der er tale om en bevaringsværdig bygning, der er i forfald og hvor det gennem længere tid ikke på anden vis er lykkedes ejer, at finde mulighed for bevarende restaurering. Henset til områdets og ejendommens særlige karakter, er det direktoratets vurdering, at der ikke vil være uheldig afledt præcedenseffekt, som følge af afgørelsen.

Kystdirektoratet finder dog samtidigt, at indretning af daginstitution, café, restaurant eller lignende, vil medføre en betydelig merbelastning af området,

særligt men ikke begrænset til, udeservering, opstilling af telte, samt afholdelse af aktiviteter omkring bygningerne, herunder ved etablering af ny virksomhed på ejendommen.

Kystdirektoratet bemærker, at der kan serveres kaffe, kage, måltider, mv. for deltagere i arrangementer i bygningen, mens der dog ikke kan indrettes café, og lignende med henblik på, at servicere besøgende i området.

Udstykning

Udstykningen er oplyst som nødvendig for den fremtidige og ændrede anvendelse af ejendommen, mulighederne for at drive ejendommen, og i forhold til den videre drift af Hundigeparken.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15 gælder der et generelt forbud mod ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, herunder mod udstykning hvorved der fastlægges skel.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en særlig begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Forbuddet mod udstykning gælder, uanset der efterfølgende er mulighed for at afslå konkrete ansøgninger om dispensation til byggeri m.m. Forbuddet gælder også i situationer, hvor der ikke er nogen aktuel udsigt til byggeri eller andre dispensationskrævende foranstaltninger. Lovens ordning er således baseret på en forudsætning om, at de ændrede ejendomsforhold, som følger af en udstykning, i sig selv vil kunne medføre uønskede ændringer af kystlandskabet. Begrundelsen er blandt andet, at det forhold, at der kommer en ny selvstændig ejendom helt eller delvis inden for strandbeskyttelseslinjen typisk vil medføre, at arealet kommer til at fremstå med et ændret præg.

Efter administrativ praksis meddeles herefter almindeligvis afslag på dispensation til udstykning af en selvstændig ejendom inden for strandbeskyttelseslinjen.

I den konkrete sag, er det Kystdirektoratets vurdering, at udsigten til faktiske tilstandsændringer som følge af udstykningen er begrænset. Udstykningen har alene til formål, at sikre en fortsat drift og vedligeholdelse af den bevaringsværdige Villa Sitka, der er beliggende som en del af den fredede Hundigepark.

Ejendommen udstykkes således, at arealerne mellem bygningerne og kysten fortsat er i offentligt eje. Af ansøgningen fremgår, at det grundet bygningens registrering som bevaringsværdig, er meget begrænset hvilke ændringer af bygningen der reelt kan ske.

Der er endvidere lagt vægt på, at bygninger og det ansøgte udstykningsareal er beliggende uden direkte naboer, på et areal der er reguleret af fredning og fredskovspligt. Kystdirektoratet finder efter en samlet vurdering, at det ansøgte udgør et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Direktoratet

henviser til eksempelvis Natur- og Miljøklagenævnets NMK-500-00274 om udstykning af Sjette Frederiks kro.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på ovenstående baggrund, og efter en samlet vurdering, dispensation til at ændre anvendelse og foretage udstykning, som ansøgt.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Greve Kommune, raadhus@greve.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Greve, greve@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Greve, greve@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, ojl@mst.dk;
- Fredningsnævnet for Østsjælland, oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.